

Nr 206.

Av herr **Ernfors**, om byggande av en statsbana mellan Heby och Horndal.

Bland de olika förslag till norra stambanans sträckning i dess första etapp, till vilka riksdagen på sin tid hade att taga ställning, förelåg bland andra ett av Nils Ericson utarbetat förslag, däri järnvägslinjen från Sala tänktes dragen över Möklinta och By till Storvik. Som bekant beslöt emellertid 1870 års riksdag den nuvarande västligare sträckningen över Krylbo.

Med detta riksdagens beslut blevo förhoppningarna på en järnväg berörande Möklinta och By för det dåvarande gäckade. Tanken, att omsider även denna bygd skulle hugnas med en järnväg, var därmed ingalunda skrinlagd utan har alltjämt levat kvar. Intresset för järnvägen är för närvarande större än någonsin och har trängt sig i förgrunden bland de frågor, som i dessa bygder stå på dagordningen.

Det kan ju visserligen vara ägnat väcka förvåning, att, i tider då till följd av landsvägstraffikens under senaste årtionde oanat snabba utveckling järnvägarnas funktion som transportmedel blivit väsentligen beskuren, förslag till nya järnvägsanläggningar uppstå.

Det är emellertid i främsta rummet den i vårt land rådande svåra arbetslösheten, och från vilken ej heller den bygd, varom här är fråga, förskonats, som givit näring åt tanken att bygga en ny järnväg, som synes komma att bli av stor betydelse ej blott för skapande av arbetstillfälle utan givetvis av bestående värde såväl för de orter den skulle genomgå som för trafiken på Norrland.

Det förslag till järnväg, som härmed framlägges, går ut på, att en ny järnvägslinje framdrages i en huvudsakligen rak linje från Heby järnvägsstation till Näs bruk i anslutning till Näs—Horndals järnväg.

Några räntabilitets- eller andra kalkyler skola icke framläggas, då det förutsattes, att järnvägsstyrelsen, i händelse att riksdagen bifaller det utredningsförslag, som nedan skall framställas, får i uppdrag att verkställa erforderliga beräkningar. — I detta sammanhang skall framhållas, att, då kostnaderna för järnvägens byggande äro avsedda att bestridas med arbetslöshetsmedel, anläggningskostnaderna icke skola ingå i statens järnvägars förräntningspliktiga kapital. — Det synes emellertid, som goda förutsättningar för järnvägens bärighet som lokal förbindelseled skulle vara för handen. Den bygd som den planerade järnvägslinjen skulle genomlöpa kan karakteriseras som en rik skogs- och jordbruksbygd med i det stora hela tät bebyggelse. Att tillkomsten av en järnvägslinje här liksom annorstädes i väsentlig grad skulle bidra till ett rikare utvecklat näringsliv, därom torde ingen tvekan behöva råda.

Det är emellertid icke blott som lokal förbindelseled som en järnvägslinje

Heby—Horndal beräknas bli betydelsefull utan i än högre grad som en norra stambanan förkortande linje. Järnvägsavståndet Horndal—Heby över Krylbo utgör 72 kilometer, medan en raklinje Heby—Horndal uppgår till 49 kilometer. Detta innebär, att avståndet mellan nämnda båda orter skulle förkortas med 23 kilometer. Att denna avståndsförkortning vid en eventuell järnvägsbyggnad skulle bli något mindre är givet. Den uppkommande avståndsminskningen torde i allt fall bli så stor, att den otvivelaktigt komme att bli av icke oväsentlig betydelse ur kostnads- och tidsbesparingssynpunkt för Norrlandstrafiken, såväl beträffande gods- som persontrafiken.

Terrängförhållandena torde få anses som mycket gynnsamma och grustillgången, belägen inom rimliga avstånd, god.

Några kostnader av betydelse i fråga om marklösen torde icke behöva ifrågakomma, när med all sannolikhet torde kunna förutsättas, att såväl kommuner som enskilda utan vederlag skola ställa erforderliga markområden till förfogande.

Därest, såsom förutsättes, banan ifråga bygges för elektrisk drift, synes böra framhållas, att staten är ägare till fallen vid Tyttbyforsen, belägen omkring 12 kilometer från Näs bruk, vilken vid en framtida utbyggnad torde kunna utnyttjas för leverans av elektrisk energi till tågdriften.

Då förslaget om nu förevarande järnvägsbyggnad på sina håll möjligen kan giva anledning förmoda, att därmed avsetts nedläggande av trafiken å bandelen Heby—Krylbo, torde uttryckligen böra betonas, att så icke är förutsatt.

Med åberopande av vad sålunda anförts och med särskilt understrykande av den mycket stora betydelse ifrågavarande järnvägsbyggnad skulle äga till lindrande av rådande arbetslöshet får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta ingå till Kungl. Maj:t med anhållan om skyndsamt utredning angående anläggande av en statsbana mellan Heby och Horndal.

Stockholm den 23 januari 1934.

O. A. Ernfors.